

w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia prowadzonym w Staropolskiej Szkole Wyższej w Kielcach na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią II zespołu nauk społecznych prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, w sprawie oceny programowej, na kierunku ekonomia prowadzonym w Staropolskiej Szkole Wyższej w Kielcach na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym, wydaje ocenę:

pozytywną

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Staropolskiej Szkole Wyższej w Kielcach umożliwia studentom kierunku ekonomia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym.

Wszystkie kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowione w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., zostały spełnione, co uzasadnia wydanie oceny pozytywnej.

§ 3

Następna ocena programowa na kierunku ekonomia w uczelni wymienionej w § 1 powinna nastąpić w roku akademickim 2026/2027.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący

Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu

31.03.2021

Krzysztof Diks

Uchwała Nr 196 /2021
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 25 marca 2021 r.

Opinia II zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości w sprawie oceny programowej

Nazwa kierunku studiów: ekonomia

Poziom studiów: studia pierwszego i drugiego stopnia

Profil studiów: praktyczny

Formy studiów: stacjonarne

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Staropolska Szkoła
Wyższa w Kielcach

Data przeprowadzenia wizytacji: 4-5.12.2020

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej	4
2. Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej (w porządku według poszczególnych kryteriów)	5
3. Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń)	13
4. Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej	13
5. Rekomendacja przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia wraz z określeniem kategorii i uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	14

Opinia została sporządzona na podstawie raportu zespołu oceniającego PKA w składzie:

Przewodniczący: dr hab. Wojciech Downar, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Agata Niemczyk - ekspert PKA,
2. dr hab. Robert Romanowski - ekspert PKA,
3. Łukasz Denys - ekspert PKA ds. pracodawców,
4. Agnieszka Kubacka - ekspert PKA ds. studenckich,
5. Adam Gajek – sekretarz zespołu oceniającego.

oraz stanowiska Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach, przedstawionego w piśmie z dnia 08.02.2021.

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA w raporcie z wizytacji ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione	Ocena stopnia spełnienia kryterium ustalona przez zespół działający w ramach dziedziny lub zespół do spraw kształcenia nauczycieli ² kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

² W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione
---	-------------------------------	---------------------

2. Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej (w porządku według poszczególnych kryteriów)

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Cele i koncepcja kształcenia są zgodne z misją oraz założeniami strategii Uczelni. Koncepcja kształcenia zakłada nabycie wiedzy z zakresu ekonomii, jak również umiejętności praktycznych przewidzianych dla profilu praktycznego. Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych jest prawidłowe z punktu widzenia przyjętej koncepcji kształcenia. Koncepcja kształcenia była konsultowana z interesariuszami zewnętrznymi. Efekty uczenia się przyjęte dla studiów I i II stopnia są zgodne z właściwym poziomem PRK. Kierunkowe efekty uczenia się właściwie opisują elementy wiedzy oraz umiejętności charakterystyczne dla dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek, odpowiadają one aktualnemu stanowi ich rozwoju i pozwalają na ukształtowanie kwalifikacji niezbędnych do przygotowania absolwenta kierunku do podjęcia zgodnej z nim działalności zawodowej. Określone w efektach uczenia się wymagania w odniesieniu do zakresu wiedzy, rodzaju umiejętności oraz kompetencji społecznych, zarówno na poziomie kierunku, jak również przedmiotów, są realistyczne i sformułowane w sposób pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji ich osiągnięcia w procesie nauczania.

Zastrzeżenie budzą zapisy dwóch efektów nawiązujących do wiedzy i umiejętności językowych na studiach I stopnia, tj. efekt K_W12 i K_U11. W pierwszym przypadku nie jest doprecyzowane, na jakim poziomie językowym ma być wiedza wymagana od studenta, w drugim – nie uwzględniono w programie studiów nauki dwóch języków obcych (dla studentów polskich).

W związku z powyższym sformułowano zalecenie:

1. doprecyzowania zapisu o biegłości językowej na poziomie A1, zgodnie z wymaganiami PRK, z efektu K_W12: „Zna słownictwo, zasady posługiwania się językami obcymi na poziomie biegłości A1, B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”.

W odpowiedzi Uczelnia podjęła w tym zakresie następujące działania:

1. Zmodyfikowano zapisy efektów uczenia się, nawiązujących do wiedzy i umiejętności językowych na studiach I stopnia, a mianowicie efekt K_W12 obecnie otrzymuje brzmienie: *Zna słownictwo, zasady posługiwania się językiem obcym na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.*
2. Aby efekt K_U11 był możliwy do osiągnięcia zmodyfikowano jego brzmienie, a mianowicie: *Potrafi przygotować prace pisemne z zakresu ekonomii w języku obcym. Umie porozumiewać się z wykorzystaniem specjalistycznej terminologii ekonomicznej, ma umiejętność jasnego i logicznego raportowania zamierzeń i efektów zawodowych w mowie i piśmie w języku obcym na poziomie B2.*

Ponadto Uczelnia odniosła się do rekomendacji zawartych w ocenie kryterium 1, w szczególności wprowadziła modyfikację kierunkowych efektów uczenia się wprowadzając zapisy dotyczące brania udziału w debacie o efektach na studiach I stopnia oraz prowadzenia debat w efektach uczenia na studiach II stopnia.

Uczelnia uwzględniła również uwagę, sformułowaną jako rekomendacja, dotyczącą uchybień w zakresie przyporządkowania kierunkowych efektów uczenia się do dyscyplin

naukowych, w tym m.in. niewskazania dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Uczelnia zmodyfikowała przyporządkowanie kierunku do dyscyplin, zarówno na studiach I, jak i II stopnia. Obecnie przyporządkowanie jest następujące: na studiach I stopnia: ekonomia i finanse 75,11% (poprzednio 89,4%), nauki o zarządzaniu i jakości 14,43% (poprzednio brak), nauki prawne 6,14% (poprzednio brak), inne dyscypliny, w tym matematyka, informatyka 4,32% (poprzednio 10,6%). Natomiast na studiach II stopnia: ekonomia i finanse 64,57% (poprzednio 89,8%), nauki o zarządzaniu i jakości 15,14% (poprzednio brak), nauki prawne 12,86% (poprzednio brak) oraz inne dyscypliny, w tym matematyka, informatyka 7,43% (poprzednio 10,2%).

Przyporządkowanie takie w większym stopniu odpowiada założonej koncepcji kształcenia, jak również treściom programowy realizowanym w programie studiów.

Sposób udokumentowania:

Uchwała nr 1/02/21 Senatu Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach z dnia 1 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia programu studiów na kierunku ekonomia (studia I stopnia, studia II stopnia, profil praktyczny) prowadzonym w siedzibie Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach. Załącznikami do niniejszej uchwały, przedstawionymi w odpowiedzi na raport z wizytacji, są: Opinia samorządu studenckiego, Efekty uczenia się, Charakterystyka programu kształcenia, Matryce efektów uczenia się, Plan studiów oraz karty przedmiotów.

W związku z tym, że Uczelnia podjęła działania mające na celu naprawę uchybień sformułowanych w zaleceniach do kryterium 1 oraz udokumentowała te działania kryterium 1 można uznać za spełnione.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się. Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Organizacja praktyk następuje w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Zapewnione są miejsca odbywania praktyk. Praktyki zawodowe zorganizowane są w sposób prawidłowy, zapewniają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Praktyki są właściwie nadzorowane, a liczba, miejsca oraz ich specyfika jest prawidłowa. Nieprawidłowy jest natomiast sposób zaliczenia efektów uczenia się zdobytych poza systemem szkolnictwa wyższego w stosunku do praktyk.

Treści programowe osadzono są na mało aktualnej literaturze przedmiotu (podstawowa i uzupełniająca), co rzutuje na ocenę ich aktualności. Na podstawie analizy programu studiów, w szczególności treści przedmiotów na specjalnościach, stwierdzono, że brak jest przyporządkowania do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Na podstawie analizy programu studiów i matrycy pokrycia efektów uczenia, w programie studiów I stopnia zdiagnozowano efekty, które nie są możliwe do realizacji. Pierwszym z nich jest efekt K_U11, bowiem studentom polskim nie oferuje się w programie studiów innego języka obcego niż angielski. Ponadto nie zostaną osiągnięte efekty: K_W9 na specjalności *ekonomika i organizacja przedsiębiorstw* oraz K_U13 na specjalności *hotelarstwo i turystyka* na studiach II stopnia. Zakres, jak i treści programowe w przypadku języka angielskiego na studiach II stopnia odnoszą się do poziomu B2 ESOKJ, a nie do wymaganego poziomu B2+. Nieprawidłowy był sposób zaliczenia efektów uczenia się zdobytych poza systemem szkolnictwa wyższego w stosunku do praktyk.

W związku z dostrzeżonymi uchybieniami sformułowano następujące zalecenia:

1. zmianę literatury podstawowej i uzupełniającej pod kątem zapewnienia jej aktualności;
2. usunięcie nieprawidłowości, związanych z nieprzypisaniem efektu uczenia o numerze K_W9 do co najmniej jednego przedmiotu na specjalności *ekonomika i organizacja przedsiębiorstw* na studiach II stopnia;
3. usunięcie nieprawidłowości, związanych z nieprzypisaniem efektu uczenia o numerze K_W13 do co najmniej jednego przedmiotu na specjalności *hotelarstwo i turystyka* na studiach II stopnia.
4. zastosowanie równych warunków uzyskiwania punktów ECTS za naukę języków obcych, np. poprzez nazwanie tego modułu - język II, który dla studentów polskich będzie wyborem drugiego języka obcego, a dla zagranicznych może być też wyborem języka polskiego. Takie rozwiązanie powinno rozwiązać problem osiągania efektu uczenia o numerze K_U11 na studiach I stopnia;
5. skorygowanie zakresu i treści programowych w przypadku lektoratu z języka angielskiego na studiach II stopnia, ponieważ obecne zapisy odnoszą się do poziomu B2 ESOKJ, a nie do wymaganego poziomu B2+;
6. w przypadku praktyk zawodowych Uczelnia nie może zaliczać efektów uczenia się uzyskanych w procesie nauczania poza systemem studiów w trakcie trwania studiów, lecz wyłącznie na etapie przyjęcia na studia po spełnieniu enumeratywnych przesłanek zawartych w przepisach ustawy.

W odpowiedzi Uczelnia podjęła w ramach tego kryterium następujące działania.

Ad 1.

Zarówno na studiach I, jak i II stopnia zmieniono literaturę podstawową i uzupełniającą, tak aby treści przedmiotów były osadzone w aktualnej literaturze. Ponadto wprowadzono pozycje literatury w języku angielskim, na studiach I stopnia do literatury uzupełniającej, a na studiach II stopnia do literatury podstawowej. Przegląd załączonych kart przedmiotów wskazuje, że w literaturze do każdego przedmiotu występują pozycje z ostatnich dwóch lat. Uczelnia zadeklarowała, że podjęto działania zmierzające do uzupełnienia zbiorów bibliotecznych o najnowsze pozycje wymienione w kartach przedmiotów.

Ad 2.

Po modyfikacji programu studiów efekt K_W9 na studiach II stopnia (Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej, własności intelektualnej i prawa autorskiego) odnosi się do następujących przedmiotów: *prawo gospodarcze, wykład monograficzny, elementy prawa turystycznego UE*.

Ad 3.

Analogicznie, nieprzypisany wcześniej do żadnego przedmiotu na specjalności *hotelarstwo i turystyka* (studia I stopnia) efekt uczenia się K_W13 (*Identyfikuje i opisuje rolę zasobów: ludzkich, kapitału finansowego, rzeczowego, w organizacjach gospodarczych*) został odniesiony do następujących przedmiotów: *organizacja pracy w hotelarstwie, podstawy nauki o przedsiębiorstwie turystycznym, praktyka zawodowa*.

Ad 4.

Zmodyfikowano brzmienie treści efektów uczenia się nawiązujących do wiedzy i umiejętności językowych na studiach I stopnia oraz wyłączono z planu studiów język polski jako obcy.

Ad 5.

Wprowadzono zmiany treści programowych w karcie przedmiotu tak, aby były one zgodne z wymaganiami poziomu B2+ ESOKJ.

Ad 6.

W zakresie dotyczącym zaliczania pracy zawodowej jako praktyki zawodowej (części praktyki zawodowej) podjęto dwa rodzaje działań. Po pierwsze w Regulaminie potwierdzania efektów uczenia się wprowadzono zapis (§4 pkt. 1), iż w procesie

rekrutacji student może ubiegać się o zaliczenie praktyki zawodowej na podstawie potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem szkolnictwa wyższego. Po drugie wprowadzono szczegółowe zasady zaliczania pracy zawodowej na poczet studenckiej praktyki zawodowej.

Uczelnia ustosunkowała się i podjęła stosowane działania w odpowiedzi na rekomendacje dotyczące niedostatecznego wykorzystania pakietów informatycznych na zajęciach wykorzystujących metody statystyczne. Zmodyfikowano treści następujących zajęć: *analiza rynku, ekonometria, technologie informacyjne, rachunkowość zarządcza, badania operacyjne, finanse przedsiębiorstw, systemy informatyczne w przedsiębiorstwie, organizacja pracy w hotelarstwie, systemy informacji i rezerwacji w turystyce, analiza ekonomiczna, statystyka opisowa, rachunkowość*, wzbogacając je treści związane ze stosowaniem narzędzi informatycznych.

Sposób udokumentowania:

- Uchwała nr 1/02/21 Senatu Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach z dnia 1 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia programu kształcenia na kierunku ekonomia (studia I stopnia, studia II stopnia, profil praktyczny) prowadzonym w siedzibie Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach. Załącznikami do uchwały, przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji są: Opinia samorządu studenckiego, Efekty uczenia się, Charakterystyka programu kształcenia, Matryce efektów uczenia się, Plan studiów oraz karty przedmiotów;
- Zarządzenie nr 1/02/2021 Dyrektora Instytutu Nauk Ekonomicznych Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach z dnia 2 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia procedury zaliczania praktyki zawodowej na poczet studenckiej praktyki zawodowej dla kierunków prowadzonych w Instytucie Nauk Ekonomicznych Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach.

W związku z tym, że Uczelnia podjęła działania mające na celu naprawę uchybień sformułowanych w zaleceniach do kryterium 2 oraz udokumentowała te działania kryterium 2 można uznać za spełnione.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste, umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. W zakresie weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, stwierdzono zgodność weryfikacji efektów uczenia się z metodami stosowanymi podczas zajęć. Wątpliwości pojawiły się przy ocenie praktyczności stosowanych metod. Dotyczy to pisania prac etapowych i dyplomowych po ukraińsku, choć językiem wykładowym, podawanym w sylabusach, jest język polski oraz zbyt małego nacisku na prowadzenie obliczeń na przedmiotach o charakterze statystycznym.

Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

W zakresie oceny opanowania języka obcego, w sylabusach lektoratu do języka angielskiego nie uwzględniono treści i metod odwołujących się do poziomu B2+ na studiach II stopnia.

W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się odbywa się przez bieżącą kontrolę postępów w nauce.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych, dzienników praktyk,

a także są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji, które są prowadzone co trzy i siedem lat.

W większości analizowanych i hospitowanych zajęć zastosowano właściwe rodzaje, formy, tematykę i metodykę prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów itp., uwzględniono też normy i zasady, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej. Jednak na przedmiocie *prognozowanie procesów ekonomicznych* na studiach II stopnia zdiagnozowano nieadekwatny sposób weryfikacji efektów uczenia się w pracy etapowej, nieuwzględniający obliczeń.

W większości prac dyplomowych zastosowano właściwe rodzaje, formy, tematykę i metodykę, zgodną z profilem praktycznym na kierunku z wiodącą dyscypliną ekonomia i finanse. Wątpliwości budzi jednak zawyżony poziom ocen z recenzji prac, które były analizowane, w których nie uwzględniono poprawnie sformułowanego celu pracy, dopasowanych do jego osiągnięcia metod badawczych, czy zgodności tematyki prac ze studiowaną specjalnością, czy bardziej ogólnoakademicki, a nie praktyczny charakter prowadzonych rozważań.

Studenci są autorami/współautorami publikacji fachowych, ostatnia taka aktywność była notowana w 2019 r., oraz posiadają inne osiągnięcia w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej, szczególnie w zakresie wsparcia organizacji imprez o charakterze turystycznym.

W związku z uchybieniami w zakresie realizacji powyższego kryterium sformułowano następujące zalecania:

1. usunięcie nieprawidłowości, związanych z zaniżonymi wymaganiami dotyczącymi osiągania efektów uczenia się na przedmiotach, w których stosowane są metody statystyczne. W pracach etapowych powinny zostać uwzględnione zadania oparte na obliczeniach i wnioskowaniu statystycznym;
2. usunięcie nieprawidłowości, związanych z niewłaściwym przypisaniem tytułów i treści prac dyplomowych do dyscypliny ekonomia i finanse oraz do praktycznego charakteru tych prac;
3. usunięcie nieprawidłowości, związanych z zawyżaniem ocen w pracach dyplomowych, w których nieprawidłowo sformułowano cele prac, i zastosowano nieadekwatne metody ich osiągania.

W odpowiedzi na zalecenia zawarte w kryterium 3 Uczelnia podjęła działania naprawcze.

Ad 1.

W odpowiedzi na zalecenia dotyczące zaniżonych wymagań w osiąganiu efektów uczenia się na przedmiotach, w których stosowane są metody statystyczne Uczelnia przywołała Zarządzenie Rektora, które zostało wprowadzone 24 listopada 2020 r., które dopiero zaczęło obowiązywać w okresie przeprowadzonej wizytacji. Zarządzenie powyższe zawiera szczegółowe kryteria oceny stopnia osiągania efektów uczenia się, w tym określa formalne sposoby monitorowania efektów uczenia się dla różnych metod weryfikacji efektów uczenia się (m.in.: Arkusz weryfikacji efektów uczenia się, Karta obserwacji wykonania zadania praktycznego, karta oceny prezentacji, Kryteria oceny referatu / pracy pisemnej, protokół z egzaminu ustnego).

Ad 2 i 3.

Uczelnia opracowała procedurę weryfikacji jakości prac i projektów dyplomowych. Procedura ta przewiduje formalną i merytoryczną ocenę losowo wybranych 30% prac dyplomowych po każdym roku akademickim.

Sposób udokumentowania:

- Zarządzenie na 1/11/2020 Rektora Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie weryfikacji i dokumentowania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się;

- Zarządzenie na 4/12/2020 Rektora Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Procedury weryfikacji jakości prac i projektów dyplomowych w Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach.

W związku z tym, że Uczelnia podjęła działania mające na celu naprawę uchybień sformułowanych w zaleceniach do kryterium 3 oraz udokumentowała te działania kryterium 3 można uznać za spełnione.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Dobór nauczycieli akademickich nie jest w pełni adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją procesu nauczania. Brak było kadry, posiadającej aktualny dorobek naukowy i/lub zawodowy, realizującej treści programowe w dyscyplinie matematyka/matematyka i informatyka. Część kadry posiadając stosowny dorobek (naukowy i/lub zawodowy), realizuje treści programowe z dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, nie przypisanej jako dyscyplina w procesie nauczania na kierunku. Dobór kadry kształtującej umiejętności praktyczne związane ze specyfiką zawodu na kierunku ekonomia jest poprawny. Nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia realizują je z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Nie jest prowadzony monitoring zajęć on-line, z wyjątkiem sporadycznego sprawdzania ich realizacji przez Dyrektora Instytutu poprzez wejście na platformę MS Teams. W Uczelni prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich.

W związku z uchybieniami w zakresie realizacji powyższego kryterium sformułowano następujące zalecania:

1. dostosowanie kadry do programu studiów i realizowanych efektów uczenia się na kierunku oraz
2. wprowadzenie wiarygodnego systemu monitorowania realizacji zajęć on-line (np. z dostępnych narzędzi MS Teams lub obowiązkowego tabelarycznego monitorowania zajęć przez każdego nauczyciela akademickiego).

Ad 1.

Celem wyeliminowania uchybień związanych z obsadą zajęć dydaktycznych Uczelnia do współpracy pozyskała 2 nowe osoby. Osobom tym zostaną powierzone przedmioty, tj.: *statystyka opisowa, ekonomia matematyczna, wnioskowanie statystyczne, prognozowanie procesów ekonomicznych, badania operacyjne oraz ekonometria.*

Dokonana korekta uwzględnia zarówno dorobek naukowy, jak i doświadczenie praktyczne proponowanych nauczycieli akademickich. Dokonana korekta przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych (wprowadzenie dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości) stworzyła nauczycielom akademickim z dorobkiem w tej dyscyplinie podstawę formalną do prowadzenia zajęć dydaktycznych na kierunku.

Ad 2.

Uczelnia przedstawiła działania, które mają na celu monitorowanie realizacji zajęć on-line. Narzędziem pozwalającym na ocenę prowadzącego przedmiot na platformie zdalnej jest Ankieta oceny zajęć on-line. Studenci wypełniają ankietę po zakończeniu cyklu zajęć. Ankieta obejmuje pytania dotyczące mocnych i słabych stron ocenianych zajęć i sposobu ich prowadzenia. Ponadto narzędziem monitorowania zajęć na platformie zdalnej jest analiza raportów użycia aplikacji MS Teams. W celu usystematyzowania działań w zakresie monitorowania jakości zajęć prowadzonych on-line Uczelnia wprowadziła procedurę hospitacji zajęć dydaktycznych, w tym również prowadzonych on-line. Ponadto Uczelnia przedstawiła imienny plan hospitacji na semestr letni r.a. 2020/2021.

Sposób udokumentowania:

- wykaz zmian w obsadzie zajęć dydaktycznych na kierunku ekonomia oraz
- dokumentacja dwóch nauczycieli akademickich, w tym: kopie dyplomów, CV, spis publikacji;
- Zarządzenie nr 1/01/2021 Dyrektora Instytutu Nauk Ekonomicznych z dnia 25 stycznia 2021 r. wprowadzające Procedurę hospitacji zajęć dydaktycznych w Instytucie Nauk Ekonomicznych;
- Zarządzenie nr 2/01/2021 Dyrektora Instytutu Nauk Ekonomicznych Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach z dnia 30 stycznia 2021 r. w sprawie terminów hospitacji zajęć dydaktycznych na kierunku ekonomia w Kielcach oraz Filii w Myślenicach w roku akademickim 2020 / 2021 (semestr letni).

W związku z tym, że Uczelnia podjęła działania mające na celu naprawę uchybień sformułowanych w zaleceniach do kryterium 4 oraz udokumentowała te działania kryterium 4 można uznać za spełnione.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu. Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry. Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wsparcie studentów w procesie nauczania jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie nauczania i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Wsparcie studentów w procesie nauczania podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

WSZJK ma określoną strukturę organizacyjną, ze wskazaniem zadań poszczególnych podmiotów oraz odpowiedzialności za jakość kształcenia. W systemie przewidziane są procedury związane z projektowaniem, monitorowaniem i doskonaleniem programu studiów. W ramach tych procedur jednostka dokonuje szeregu przeglądów i analiz, które są realizowane zgodnie z przyjętym harmonogramem prac. Są również opracowywane sprawozdania z prowadzonych działań. Jakość kształcenia na kierunku była przedmiotem oceny przez PKA, a sformułowane wówczas uwagi zostały wykorzystane do doskonalenia Systemu.

Słabszą stroną systemu jest niedostateczna skuteczność podejmowanych działań w zakresie jakości kształcenia. Wskazane w opisie poszczególnych kryteriów niedociągnięcia, były przedmiotem analiz. Dotyczy to takich działań jak: przegląd efektów uczenia się (możliwości ich realizacji, realizacja efektów praktyk zawodowych w przypadku zaliczania pracy zawodowej), przegląd prac dyplomowych (m.in. jakość niektórych recenzji prac, nieaktualna literatura wykorzystana w pracy, zawyżona ocena), przegląd kart przedmiotów (m.in. nieaktualna literatura) oraz przegląd doboru kadry prowadzącej zajęcia, szczególnie z uwzględnieniem dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek.

W związku z uchybieniami w zakresie realizacji powyższego kryterium sformułowano następujące zalecenia:

1. Dokonywanie w sposób systematyczny wnikliwych krytycznych przeglądów i analiz przewidzianych w ramach systemu, tak aby można było skutecznie wykryć potencjalne nieprawidłowości, a działania w tym zakresie kończyły się rekomendacjami i były podstawą do wprowadzenia działań doskonalących.

W odpowiedzi na uwagi zawarte w raporcie z wizytacji w odniesieniu do tego kryterium Uczelnia podjęła działania polegające na wprowadzeniu audytu Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, mającego na celu zwiększenie jego skuteczności.

Rektor powołał Uczelniany Zespół ds. Oceny Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, którego głównym zadaniem będzie monitorowanie funkcjonowania Systemu. W szczególności audytem zostaną objęte takie elementy jak:

- audyt kształcenia w językach obcych,
- ocena metod doskonalenia procesu kształcenia,
- ocena wpływu interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, analizy potrzeb rynku pracy oraz losów absolwentów na budowę i modyfikację procesów kształcenia,
- ocena jakości kadry prowadzącej proces kształcenia uwzględniający oceny dokonywane przez studentów, jak również ocena polityki kadrowej realizowanej w jednostce prowadzącej kształcenie.
- ocena funkcjonowania systemu ECTS, w szczególności adekwatnego przypisywania liczby punktów ECTS do rzeczywistego obciążenia pracą studenta,
- ocena sposobów realizacji oraz zaliczania praktyk zawodowych,
- ocena spójności zakładanych efektów uczenia się, treści programowych, form i metod dydaktycznych służących ich osiągnięciu
- ocena procesu dyplomowania
- ocena powiązania procesu kształcenia z prowadzonymi badaniami naukowymi,
- ocena spójności zakładanych efektów uczenia się z metodami ich weryfikacji,
- ocena aktualności treści kształcenia i literatury.

W odpowiedzi na zalecenie wskazujące potrzebę systematycznego przeglądu kart przedmiotów dokonano ich przeglądu i wprowadzono odpowiednie korekty w literaturze podstawowej i uzupełniającej.

Sposób udokumentowania:

- Zarządzenie 1/01/20 Rektora Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie powołania Uczelnianego Zespołu ds. Oceny Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia i przyjęcie procedury Oceny WSZJK;
- Zarządzenie na 4/12/2020 Rektora Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Procedury weryfikacji jakości prac i projektów dyplomowych w Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach.

W związku z tym, że Uczelnia podjęła działania mające na celu naprawę uchybień sformułowanych w zaleceniach do kryterium 10 oraz udokumentowała te działania kryterium 10 można uznać za spełnione.

3. Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń)

W wyniku poprzedniej oceny programowej przeprowadzonej w roku akademickim 2014/2015 nie sformułowano zaleceń o charakterze naprawczym.

4. Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej

II zespół nauk społecznych prowadzący działalność w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości, stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Staropolskiej Szkole Wyższej w Kielcach umożliwia studentom kierunku ekonomia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu

praktycznym. Wszystkie kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowione w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., zostały spełnione, co uzasadnia wydanie oceny pozytywnej.

Propozycja oceny programowej: ocena pozytywna.

5. **Rekomendacja przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia wraz z określeniem kategorii i uzasadnieniem** *(jeśli dotyczy)*
